

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Camilla.astrom@education.ministry.se

Stockholm 26 november 2009

”Utseende av styrelseledamöter i forskningsstiftelser som bildats med löntagarfondsmedel”, regeringspromemorian U2209/4255/F

Kommentar från Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens (KSLA)

Då de aktuella forskningsstiftelserna fungerar som mycket värdefulla komplement till den forskning som beslutas politiskt har vi stor sympati för förslaget att minska regeringens roll i stiftelserna och öka näringslivet och vetenskapssamhällets inflytande. Dock, de genomgripande förändringar som skett av systemet för styrelsetillsättning under åren, som ett resultat av skiftande politisk majoritet, är inte bra, varför vi förordar såväl en rejäl avnämardiskussion som en bred politisk förankring innan ändringar görs.

KSLA har idag en uttalad roll i en av de aktuella sju stiftelserna, rätten att tillsammans med IVA och KVA utvärdera MISTRA. Promemorian föreslår att vi dessutom skall ges ett uppdrag vid tillsättandet av styrelsen för MISTRA. Vi ser det principiellt knepigt – men inte olösligt - att skapa bägge rollerna. Frågan kräver dock en djupare analys och längre tid för diskussion än den som givits oss. Om dessutom de Kungl. akademierna själva förväntas söka medel i berörda stiftelser blir frågorna fler och än mer delikata.

Den mycket kraftfulla roll som en av de Kungliga akademierna, KVA föreslås få, är tveksam. Vår erfarenhet från granskningsarbetet av MISTRA tillsammans med IVA och KVA, där ordförandeskapet roterat men arbetet skett samordnat leder oss till förslaget om en liknande modell för samordningen mellan stiftelserna. Särskilt som KSLA förutom MISTRA har klara kompetenser inom flera stiftelsers verksamhetsfält, speciellt:

- Östersjöstiftelsen (jord- skogsbruk och fiskefrågor).
- Kunskap och kompetens (vårt arbetssätt att koppla erfarenheter, ny kunskap, policies och praktik inom de gröna näringarna inklusive bioenergi).
- Internationalisering av högre utbildning och forskning (Sverige är en skoglig stormakt och ambitionerna på matsidan är väl kända).

- Strategisk forskning (de gröna näringarna). 2007 samordnade vi 22 andra organisationer till ett inspirationsdokument om de gröna näringarnas och livsvetenskapernas potential för utvecklingen till ett bärkraftigt samhälle; Energimyndigheten, Formas, Glesbygdverket, Gröna näringars riksorganisation, Hushållningssällskapen, Institutet för jordbruks- och miljöteknik, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen, LRF, Lantmännen Food R&D, Livsmedelsekonomiska institutet, Livsmedelsföretagen, Livsmedelsverket, LRF Skogsägarna, Mistra, SkogForsk, Skogssällskapet, Statens Veterinärmedicinska Anstalt, Stiftelsen Svensk Hästforskning, SP Träteknik, Sveriges Lantbruksuniversitet och Världsnaturfonden.

Vi har sympati för synpunkterna i promemorian om mandattider och antal styrelseledamöter, men föreslår att sådana teknikaliteter diskuteras senare.

Sammanfattningsvis är en grundligare genomgång och en bättre analys än den nu presenterade samt en längre remisstid än den givna, nödvändigt om potentialen i de stiftelser som bildats med löntagarfondsmedel skall kunna nyttjas fullt ut.

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien

Åke Barklund

Åke Barklund

Akademisekreterare och VD